

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Boico Victor, Bejenaru Iurie

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Afanas Marin în numele inculpaților Apostol Veaceslav și Apostol Natalia, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14 noiembrie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, în cauza penală privindu-i pe

Apostol Veaceslav XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX;

Apostol Natalia XXXXX, născută la XXXXX, originară și domiciliată în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 09.07.2014 – 14.11.2016 (prima instanță);
2. 30.11.2016 – 07.02.2017 (instanța de apel);
3. 10.04.2017 – 23.05.2017 (instanța de recurs ordinar);
4. 07.07.2017 – 03.04.2018 (instanța de apel);
5. 14.06.2018 – 20.11.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 noiembrie 2016:
- Apostol Natalia a fost condamnată în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 4 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

- Apostol Veaceslav a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 4 ani închisoare.

Potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

Corpurile delictive: pistol de model „Rohm RG-88”, calibru 10x22T, nr. X, arma cu țeavă lisă de model „Mars”, calibru 12 mm, nr. X, permis port armă nr. X pe numele Apostol Natalia, permis port armă nr. X pe numele Apostol Veaceslav,

care se află în camera de păstrare a corpurilor delictive a IP Buiucani, mun. Chișinău, s-au confiscat și s-au predat instituției competente.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpații Apostol Veaceslav și Apostol Natalia la 22 martie 2014, aproximativ la orele 16.00, prin participare simplă, s-au apropiat de ograda vilei lui Pisaroglo A., din XXXXX, unde, având intenția și urmărind scopul comiterii unui act de huliganism, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admițând în mod conștient survenirea lor, în temeiul unor motive inventate, încălcând grosolan ordinea publică, însoțită de numirea cu cuvinte necenzurate în loc public, în prezența mai multor persoane, precum și amenințându-l cu aplicarea violenței pe Pisaroglo A., Apostol V. a încercat să-i aplice o lovitură cu pumnul în față dar nu i-a reușit deoarece victima s-a ferit, apoi la apucat cu mâinile de corp, doborându-l la pământ, încercând să-l lovească cu picioarele, iar Apostol N. a scos un pistol de model ”ROHM RG 88”, cu calibrul 10×22T, îndreptându-l în direcția pieptului victimei și amenințându-l că îl va împușca.

Ulterior, în timp ce Apostol V. continua să-l imobilizeze pe Pisaroglo A., Apostol N., continuându-și acțiunile criminale, manifestând un cinism și obrăznicie deosebită, a efectuat câteva împușcături în aer din pistolul nominalizat, după care a scos din mânecă un baston telescopic cu care i-a aplicat lui Pisaroglo A. lovituri în regiunea capului, cauzându-i plagă contuză, echimoză pe fața posterioară a cutiei toracice, echimoză și excoriații la nivelul membrelor superioare bilateral, echimoză pe coapsa stângă, care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și, în baza acestui criteriu, potrivit raportului de constatare medico legală nr. 1261 din 24.03.2014, se califică ca vătămare ușoară.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpații Apostol Veaceslav și Apostol Natalia au comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal – *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și cu amenințarea aplicării unei asemenea violențe, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale și sănătății, de către două persoane.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Afanas Marin, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații să fie achitați pe motiv că în acțiunile lor există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei – legitima apărare, invocând că, prima instanță nu a contraargumentat probele apărării care demonstrează că inculpații au acționat în stare de legitimă apărare, omițând să se expună dacă inculpații au săvârșit faptele intenționat și/sau pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva lor și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui

atacat ori interesul public, circumstanțele cauzei fiind contrare normelor de procedură, prima instanță a încălcat prevederile art. 385 Cod de procedură penală, care stipulează că la adoptarea sentinței, instanța de judecată urmează să soluționeze dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni, prima instanță nu a cercetat complet și obiectiv faptul dacă au avut loc acțiunile incriminate inculpaților.

Mai mult, a invocat că, prima instanță ilegal a dispus confiscarea armei(puștii) cu țevă lisă de model „Mars”, calibru 12 mm., nr. X, menționând că, aceasta mai mult de 2 ani, până la ziua conflictului practic nu a fost scoasă din safeu și nici în ziua conflictului n-a fost scoasă/utilizată în presupusa infracțiune imputată inculpaților, la fel a indicat că, nici partea vătămată și/sau careva martori n-au indicat niciodată că a fost folosită arma sus indicată, indicându-se doar la pistol, inclusiv și expertiza balistică sus numită demonstrează că s-a tras numai din pistol nu și din arma(pușcă), la fel nici procurorul nu i-a acuzat pe inculpați de utilizarea puștii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de inculpați, iar probelor examinate, în conformitate cu prevederile art. 101 din Codul de procedură penală, le-a dat o apreciere corectă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, inclusiv în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a constatat că inculpații au comis infracțiunea imputată și că acțiunile acestora au fost corect calificate de către instanța de fond în baza art. 287 alin. (3) Cod penal – *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și cu amenințarea aplicării unei asemenea violențe, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale și sănătății, de către două persoane,* or, la materialele cauzei sunt anexate suficiente probe ce indică cu certitudine vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate.

5. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Afanas Marin în numele inculpaților, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată, invocând că:

- instanța de apel a încălcat prescripțiile art. 33 alin. (2) pct. 4), 34 alin. (1) Cod de procedură penală;

- cauza s-a aflat în procedura judecătorului Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, V. Muntean, care la examinarea ei a manifestat o lipsă totală de responsabilitate;

- în cadrul cercetării judecătorești, inculpații au fost lipsiți de dreptul de a se apăra prin orice mijloc neinterzis de lege, ilegal fiindu-le limitat dreptul la apărare și accesul la justiție, aceștia fiind lipsiți de dreptul la un proces echitabil, judecătorul fiind recuzat în repetate rânduri;

- în vederea înlăturării încălcărilor admise și repunerii inculpaților în drepturile procesuale, precum și a sancționării disciplinare a judecătorului, la 28.04.2016 apărarea a depus o sesizare la Inspekția Judiciară, care a fost respinsă, la 23.05.2016 a fost depusă o contestație împotriva deciziei Inspekției Judiciare, iar la 16.12.2016, Completul de admisibilitate nr. 1 al Colegiului disciplinar, în componența președintelui Manole D. și a membrilor Gamurari V. și Teleucă S., au respins contestația;

- la 14.11.2016, judecătorul Muntean V., cu încălcarea gravă a procedurii penale și a dreptului la apărare, a emis o sentință de condamnare a inculpaților în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, care, fiind atacată cu apel, a fost repartizată spre examinare judecătorului Curții de Apel Chișinău, Teleucă S.;

- judecătorul S. Teleucă, era în incompatibilitate de a examina apelul declarat, existând fapte obiective care împiedică participarea lui la examinarea cauzei, acesta participând la efectuarea controlului administrativ și adoptând o hotărâre referitor la această cauză în alt organ de stat și urma, în conformitate cu art. 34 alin. (1) Cod de procedură penală, să declare abținere de la judecarea apelului declarat.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 mai 2017, recursul a fost admis, casată total decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a constatat că instanța de apel a comis erori de drept, indicând că la judecarea cauzei în ordine de apel a participat un judecător care, potrivit legii, nu avea dreptul să judece cauza respectivă, fiind încălcate cerințele art. 33 alin. (2) pct. 4) și 34 alin. (1) Cod de procedură penală.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, la 30.11.2016 dosarul penal în privința inculpaților Apostol N. și Apostol V. a fost repartizat în mod automat judecătorului Curții de Apel Chișinău, Teleucă S., totodată, la 16.12.2016, judecătorul Teleucă S., în componența Completului de admisibilitate nr. 1 al Colegiului disciplinar, a emis hotărârea nr. 339/16 prin care a fost respinsă contestația apărătorului Afanas Marin, declarată în cadrul examinării aceleiași cauze penale.

În circumstanțele date, judecătorul S. Teleucă, era obligat să facă declarație de abținere de la judecarea prezentei cauze în ordine de apel, deoarece a efectuat o cercetare și un control administrativ al circumstanțelor cauzei, participând la

adoptarea unei hotărâri referitoare la această cauză în Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii.

Mai mult, instanța de recurs a menționat că, instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile martorilor Struțescu V. și Romanciuc N., probele scrise de la f.d. 78, 111, v. I, procesul-verbal de examinare a obiectului din 16.04.2014 prin care a fost cercetată arma cu țeavă lisă de model "Mars", calibrul 12 mm., nr. X, raportul de constatare medico-legală nr. 1666 din 16.04.2014.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

8.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că starea de fapt și de drept stabilită prin sentință concordă cu probele administrate și apreciate de prima instanță, versiunea înaintată de partea apărării precum că inculpații au comis fapta în stare de legitimă apărare nu are suport probatoriu.

Instanța de apel a menționat că, prin acțiunile inculpaților, exprimate prin aplicarea loviturilor cu bastonul telescopic în regiunea capului părții vătămate, precum și efectuarea împușcăturilor din pistolul de model „ROHM RG 88”, se exclude starea de legitimă apărare, or, pentru a fi reținută legitima apărare ca o cauză ce înlătură caracterul penal al faptei, este necesar ca între acțiunile părții vătămate de atac și acțiunile inculpaților de apărare să existe o anumită proporționalitate, în sensul ca rezultatul produs în urma apărării să nu fie mai grav decât cel ce reprezintă consecințele atacului.

Referitor la versiunea inculpaților, instanța de apel a apreciat-o critic indicând că reprezintă o opinie subiectivă a părții apărării ce se combate complet prin împrejurările stabilite și probele administrate în cauză, nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea inculpaților, devreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, administrate și apreciate de prima instanță, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii respective de către inculpați.

La fel, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect în conformitate cu art. 106 Cod penal, a dispus confiscarea specială a pistolului de model „ROHN RG-88” și a armei cu țeavă lisă de model „Mars”, or inculpații, la comiterea infracțiunii incriminate s-au folosit de armele respective.

9. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Afanas Marin în numele inculpaților, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu emiterea unei noi decizii prin care inculpații să fie achitați, invocând că:

- partea vătămată fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, inițiind conflictul și doborându-l pe inculpatul Apostol Veaceslav la pământ, lovindu-l cu

pumnii, a creat un atac material, direct, imediat și real asupra vieții și stării sănătății inculpatului, care la acel moment înțelegea că poate fi omorât;

- instanța de apel, argumentează greșit că partea vătămată a fost lovit cu bastonul telescopic, or, partea vătămată a fost lovit cu un „harag” pe spate de inculpata Apostol Natalia în timp ce partea vătămată îl strangula pe inculpatul Apostol Veaceslav și nu reacționa la cerințele de al elibera;

- în cadrul percheziției nu a fost găsit așa obiect ca „baston telescopic”, care nici nu a existat, or, pistolul din care a fost efectuată împușcătura a fost ridicat de către organele de poliție;

- instanța de apel eronat a argumentat că efectuarea împușcăturilor din pistol exclude starea de legitimă apărare, or, acțiunile inculpaților sunt divizate și aceștia n-au acționat simultan sau prin înțelegere, inculpata Apostol Natalia a venit la fața locului ulterior începerii conflictului, respectiv a solicitat părții vătămate să înceteze acțiunile ilegale, însă nu a reacționat, fapt care a condus la aplicarea loviturilor pe spate cu un „harag” găsit în preajmă, ca mai apoi să fie aplicată o împușcătură în sus, ca avertisment, fapt care este confirmat și de partea vătămată;

- acțiunile întreprinse de inculpata Apostol Natalia au fost în scop de apărare a soțului, dar nu cu intenție infracțională;

- s-a invocat instanței de apel că inculpații au solicitat organului procuraturii să pornească urmărirea penală față de făptași, adică față de partea vătămată și prietenii săi, însă organul procuraturii a refuzat să examineze cererea, explicând eronat că urmează să se adreseze cu cerere în instanța contenciosului administrativ, pe cererea inculpaților depusă în ordinea art. 274 Cod de procedură penală, nu s-a emis hotărâre/ordonanță, respectiv celelalte instanțe nu au reacționat nici cum, or, urma să fie emisă măcar o ordonanță de refuz în începerea urmăririi penale, ceea ce nu a fost efectuat;

- faptul că s-a dispus confiscarea specială a pistolului de model „ROHN RG 88” și a armei cu țevă lisă de model „Mars”, demonstrează că instanța de apel nu a intrat în esența faptelor, or, a fost demonstrat în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești că arma cu țevă lisă de model „Mars” nu a fost folosită de inculpată, dar este confiscată;

- instanțele de judecată nu au contraargumentat probele apărării în ce privește faptul că acțiunile inculpaților au fost produse în stare de legitimă apărare, dacă inculpații au săvârșit fapta intenționat sau pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real îndreptat împotriva sa;

- nici prima instanță nici instanța de apel nu au argumentat concret care probe dovedesc vina inculpaților și care sunt respinse, or, majoritatea probelor dezvinovățesc pe inculpați;

- prima instanță pune la baza probării vinei inculpaților raportul de constatare medico – legală nr. 1261 din 24.03.2014, ce demonstrează leziunile corporale cauzate părții vătămate, iar rapoartele de constatare medico – legală de cauzare a

leziunilor corporale ambilor inculpați nici nu le indică în sentință, iar instanța de apel nu a reacționat la aceste încălcări;

- prima instanță și instanța de apel în repetate rânduri au refuzat neîntemeiat numirea expertizelor medico – legale față de inculpați, necătând la faptul că avocatul a prezentat instanței mai multe acte prin care au fost stabilite leziuni pe corpurile inculpaților;

- se constată divergențe în declarațiile părții vătămate și anume:

1) în cadrul ședinței de judecată, partea vătămată a declarat că inculpatul la mușcat când se afla la pământ, iar la urmărire penală, când era în picioare;

2) la urmărirea penală a declarat că inculpații se aflau la poarta gospodăriei lor, în timp ce sau îndreptat spre domiciliul inculpaților, iar în ședința de judecată deja că inculpații se aflau în pădure;

3) la urmărirea penală, partea vătămată a declarat că el a fost telefonat de către prietenul său colonel de poliție – Storțescu Vladimir, iar ultimul declară că partea vătămată l-a telefonat;

4) în instanța de apel, partea vătămată a declarat că a stat sub gard însângerat lângă poarta sa până a venit Storțescu Vladimir, iar în alte declarații indică că a fost cu prietenii săi la inculpați acasă, imediat după ce a fost maltratată de inculpat;

- se constată divergențe în declarațiile martorului Mîrza Vasile și anume:

1) la urmărirea penală a declarat că spre domiciliul inculpaților au mers toți cu microbuzul, iar în ședința de judecată deja declară că Ghenadie Valiev a plecat cu mașina spre inculpați, iar ei împreună cu partea vătămată sau deplasat pe jos, partea vătămată a declarat că toți au urcat în mașină și nimeni nu s-a deplasat pe jos în drum spre inculpați;

2) în cadrul ședinței de judecată martorul Mîrza Vasile a declarat că prietenii lor au plecat în Chișinău iar el a rămas cu partea vătămată, pe când partea vătămată declară că toți au plecat la Chișinău;

3) în cadrul urmăririi penale, martorul Mîrza Vasile a declarat că partea vătămată le-a sunat și ei sau întors înapoi, iar martorul Valiev Ghenadie a declarat că după ce s-au pornit, Mîrza Vasile și-a dat seama că a uitat scurta la vila părții vătămate și l-a sunat;

- sunt divergențe între declarațiile martorului Valiev Ghenadie și martorul Cebotari Valeriu și anume, martorul Valiev a declarat că când s-au întors, a văzut inculpații cum fugeau, inculpata Apostol Natalia avea în mână o bită și ceva ascundea în maiou, iar martorul Cebotari Valeriu a declarat că când s-au întors, au vrut să clarifice situația și au plecat spre casa inculpaților, s-au întâlnit cu ei în pădure, inculpații manifestând un comportament agresiv însă asupra inculpaților nu a observat nici pistol, nici bită și nici pe hainele inculpaților urme de sânge, la fel nici martorul Mîrza nu a declarat că a văzut la inculpată vreo bită sau pistol, ulterior martorul Cebotari în ședința de judecată a declarat că inculpata se afla în

ograda, de la poarta părții vătămate este imposibil de văzut dacă este cineva în ograda inculpaților;

- la urmărire penală, martorul Cebotari a declarat că au plecat toți cu mașina, iar ulterior în cadrul ședinței de judecată a declarat că Valiev a plecat cu mașina iar restul(el, Cebotari și partea vătămată) pe jos;

- procurorul în dezbaterile judiciare a menționat verbal că vina inculpaților este dovedită printr-un șir de probe, însă nu a specificat care probe;

- în timp ce era maltratată, inculpatul a reușit să fugă în ograda casei sale de unde a telefonat inspectorului de poliție Romanciuc Nicolae, fapt confirmat prin descifrările telefonice, cerându-i ajutor, la ce ultimul i-a răspuns că este ocupat;

- pentru a induce în eroare organele de drept, inclusiv pentru a nu fi trași la răspundere penală, făptașii au insistat asupra împăcării, apoi s-au adresat la poliție precum că Pisaroglo a fost maltratată de inculpat, adică au insinuat împăcarea pentru a camufla acțiunile lor criminale;

- declarațiile inculpaților se confirmă prin declarațiile martorilor Javgureanu Ion, Russu Gheorgii, Ciobanu Dumitru, Pahomi Vasile, Bîrcă Dumitru și Țurcan Alexei, care mai confirmă că declarațiile părții vătămate și a martorilor Mîrza Vasile și Cebotari Valeriu sunt false;

- suntem în situația când declarațiile a 2 martori care de fapt au participat la maltratarea inculpatului sunt combătute de declarațiile a 7 martori;

- s-a refuzat de a se efectua confruntări între inculpați și Mîrza Vasile, Cebotari Valeriu și Valiev Ghenadie;

- s-a refuzat de a audia în calitate de martor în cadrul urmăririi penale pe inspectorul Romanciuc Nicolae;

- s-a refuzat de a audia în calitate de martori alte persoane care au fost la fața locului, chiar dacă partea vătămată a indicat că la domiciliul inculpaților se aflau mai multe persoane/lucrători care construiau ceva;

- s-a refuzat de a ridica descifrările convorbirilor telefonice din data de 22 martie 2014 de pe tel. mob. XXXXX care aparține inculpatului în scop de confirmare sau infirmare a celor expuse de ultimul privind sunetul către inspectorul de sector;

- prin raportul de constatare medico – legală nr. 1289 din 25 martie 2014 pe corpul inculpatului au fost stabilite – fractura oaselor nazale, excoriații pe cap, excoriații multiple și echimoza pe față, excoriații multiple pe hemitoracele drept și membrul superior drept;

- la întrebarea apărării dacă colaboratorul de poliție Ghelciu Vasile îl cunoștea pe partea vătămată până la 22 martie 2014, martorul Storțescu Vladimir a explicat că nu erau cunoscuți, iar colaboratorul de poliție Ghelciu Vasile, fiind audiat a refuzat să comunice de unde îl cunoaște pe partea vătămată indicând doar că îl cunoaște pe ultimul de până la data de 22 martie 2014;

- faptul că colaboratorul de poliție Ghelciu Vasile , aflându-se în calitate de martor sub jurământ era obligat să facă declarații asupra tuturor circumstanțelor cunoscute lui, a refuzat de mai multe ori să facă declarații, cuprinde comiterea infracțiunii prevăzute de art. 313 Cod penal – refuzul sau eschivarea martorului de a face declarații în cadrul urmăririi penale sau al cercetării judecătorești, respectiv s-a solicitat organului procuraturii să examineze acest caz însă nu a fost soluționat, plângerea fiind respinsă;

- procesul – verbal de cercetare la fața locului nu poate fi considerat ca probă în dovedirea vinei inculpaților, or din acest proces – verbal se confirmă declarațiile inculpaților precum că a fost tras o singură dată din pistol, fiind depistat doar un tub de cartuș, astfel este eronată concluzia procurorului că au fost depistate mai multe tuburi de cartușe;

- procesul – verbal de examinare a obiectelor, prin care a fost supus examinării pistolul de model „ROHM RG 88”, arma de model „Mars” și puloverul de culoare cafenie, nu demonstrează vinovăția ci dimpotrivă demonstrează că inculpatul a fost maltratat cu cruzime, or, puloverul are o ruptură de la gât până jos și are pete de sânge pe toată suprafața care aparține inculpatului;

- raportând leziunile corporale stabilite la inculpat și cu cele stabilite la partea vătămată, se constată că mai grave sunt la inculpat, or, fractura oaselor nazale, excoriație pe cap, excoriații multiple și echimoze pe față, excoriații multiple pe hemitoracele drept și membrul superior drept, deci se vede că pe corpul inculpatului persistă julturi și zgârieturi pe când la partea vătămată numai vânătăi;

- partea vătămată a relatat instanțelor de mai multe ori că el nu s-a atins de inculpat și nu cunoaște de unde este sânge pe puloverul inculpatului și nu știe cine l-a deteriorat, atunci apare întrebarea cine l-a mușcat?;

- partea vătămată a indicat medicului – legist că a fost maltratat de o persoană cu o bătă peste cap, corp și mușcat, iar ulterior în cadrul urmăririi penale și în instanțele de judecată a indicat că a fost maltratat de 2 persoane;

- partea vătămată nu a fost trimis la examinarea narcologică pentru a fi stabilit gradul de ebrietate, deși era vizibil în stare de ebrietate, inculpații au fost trimiși pentru a stabili gradul de ebrietate, fiind stabilit că nu sunt în stare de ebrietate;

- declarațiile martorilor Mîrza Vasile, Cebotari Valeriu și Valiev Ghenadie urmează a fi apreciate critic, deoarece sunt persoane cointeresate de a induce în eroare organele de drept și instanța, în scop de a-și proteja propriile interese, eschivarea de la răspunderea penală;

- declarațiile martorilor Storțescu Vladimir și Ghelciu Vasile nu coroborează cu celelalte probe administrate în cadrul procesului penal;

- declarațiile martorului Stoinov Gheorghe sunt neadevărate, or, nici partea vătămată nici ceilalți martori nu au declarat ceva despre Stoinov Gheorghe că era cu partea vătămată când aceștia au revenit la partea vătămată, or, ei au declarat că când au venit, partea vătămată era singur, bătut și plin de sânge;

- prima instanță nu a indicat în sentință faptul că, la întrebarea inculpatei către martorul Stoinov și anume: „dacă spuneți că ne-ați văzut specificând atâtea detalii, inclusiv că Veaceslav avea ochelarii puși, atunci cu ce automobil ne deplasam?”, martorul nu a putut să explice nimic spunând că nu cunoaște;

- declarațiile martorilor Javgureanu Ion, Russu Gheorghii, Ciobanu Dumitru, Pahomi Vasile, Bîrcă Dumitru, Țurcan Alexei și a polițistului Romanciuc Nicolae sunt declarații veridice care coincid și coroborează între ele și probele din dosar, demonstrând clar nevinovăția inculpaților;

- avocatul părții vătămate a declarat că martorii care lucrau la construcția saraiului nu continuau să lucreze dar se uitau la maltratare;

- învinuirea este ilegală, or, în conținutul acesteia sunt incluse circumstanțe care în general sunt absurde, partea vătămată a indicat că în timp ce a fost maltratată de inculpați, alte persoane n-au fost la fața locului, în ordonanța de învinuire și în rechizitoriu este inclus „în prezența mai multor persoane”, ceea ce nu corespunde realității, însă instanța a indicat în sentință același calificativ;

- prima instanță nu a indicat faptul că inculpatului i s-au fracturat oasele nazale, iar instanța de apel nu a reacționat la aceste încălcări;

- prima instanță, fals a indicat în conținutul sentinței faptul că Rusu Gheorghe a declarat că „Acesta(inculpatul) când a ajuns în dreptul porții părții vătămate, a ieșit pe jumătate din mașină și a început să-l înjure”, aceste fapte nu sunt adevărate, martorul Rusu nu a indicat asemenea circumstanțe, el indicând că partea vătămată a început să-l înjure pe inculpat și tot el a început conflictul iar instanța de apel nu a reacționat la aceste încălcări;

- prima instanță, fals a indicat în conținutul sentinței faptul că martorul Țurcan Alexei a indicat că „a văzut cum în luna martie, doi ani în urmă, pe la orele 15⁰⁰, inculpații l-au bătut pe Pesaroglo”, aceste fapte nu sunt adevărate, martorul Țurcan nu a indicat asemenea circumstanțe, el indicând că partea vătămată împreună cu încă două persoane l-au maltratată pe inculpat, iar instanța de apel nu a reacționat la aceste încălcări;

- în acțiunile inculpaților lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate;

10. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul în Secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, prin care a manifestat dezacordul cu recursul înaintat, a solicitat inadmisibilitatea recursului ca vădit neîntemeiat cu menținerea deciziei instanței de apel motivând prin faptul că atât prima instanță cât și instanța de apel au constatat just circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corect au încadrat acțiunile făptuitorilor.

Mai mult, a indicat că, din conținutul recursului se evidențiază că recurentul, de fapt, î-și motivează contestația prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a

probelor, însă motivele de reapreciere a materialului probatoriu, nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

11. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele motive.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi – evazivi, reprezintă motiv de casare.

La caz, Colegiul penal lărgit reține că, recurentul, avocatul Afanas Marin indică ca temeiuri pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, în sensul că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit, reține că motivul – temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, invocat de recurent nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, confirmându-se temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, argumentând în acest context următoarele.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că lipsesc elementele infracțiunii încriminate, Colegiul penal lărgit o consideră ca neîntemeiată.

Colegiul penal lărgit reține, că instanța de apel verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei metode de cercetare coroborată a probelor, ce au servit ca temei pentru soluționarea elementelor de fapt pe care se sprijină soluția de condamnare dispusă în cauză, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal.

Instanța de recurs relevă, că argumentele avocatului invocate în recurs, referitor la nevinovăția inculpaților, au fost obiect de dispută atât în cadrul primei instanțe cât și în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurențelor în sentința adoptată (f.d. 178 – 187, v. III) și în decizia adoptată (f.d. 219 – 231 v. IV), pe care Colegiul penal lărgit le însușește, ce este conform practicii CtEDO, hotărârea *Albert vs România* din 16.02.2010, *Garcia Ruis vs Spania*, *Helle vs Finlandei*.

Mai mult, instanța de recurs menționează că, nu poate fi reținut argumentul avocatului precum că, instanțele de judecată nu au contraargumentat probele apărării în ce privește faptul că acțiunile inculpaților au fost produse în stare de legitimă apărare, or, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel în decizia atacată (f.d. 229 v. IV) a indicat că versiunea apărării precum că inculpații au comis fapta în stare de legitimă apărare nu are suport probatoriu, menționând suplimentar că probele prezentate în sprijinul învinuirii dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii imputate de către inculpați.

În acest context, Colegiul penal lărgit indică că, la art. 35 Codul penal, sunt prevăzute cauzele care înlătură caracterul penal al faptei, printre acestea regăsim și legitima apărare, temei pentru instituirea ultimei, servind atât lipsa caracterului prejudiciabil, fapta prezentându-se ca o activitate social-utilă, cât și lipsa de vinovăție, căci făptuitorul nu acționează cu voință liberă, ci constrâns de necesitatea apărării valorilor sociale amenințate grav prin atac periculos. Conform alin. (2) al art. 36 Cod penal, este în stare de legitimă apărare persoana care săvârșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane sau împotriva unui interes public și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public. Totodată, se impune a menționa că o altă condiție implicită a apărării legitime impune proporționalitatea apărării în raport cu gravitatea pericolului și cu împrejurările în care s-a produs atacul.

Astfel, din materiale cauzei, s-a constatat că folosirea de către inculpata Apostol Natalia a bastonului telescopic și a armei – pistol de model „ROHN RG 88”, atâta timp cât partea vătămată era dezarmat constituie exact formula sus-enunțată, deoarece apărarea inculpaților este vădit disproporțională față de gravitatea presupusului atac și de împrejurările în care acesta a avut loc.

Astfel, fapta poate să se considere săvârșită cu depășirea limitelor legitimei apărări, din care considerent prevederile art. 36 Cod penal, nu sunt aplicabile speței, starea de legitimă apărare, invocată de partea apărării, nefiind stabilită, fiind invocată în recurs fără a se confirma prin probe veridice. Respectiv, din actele dosarului, se constată că loviturile asupra părții vătămate au fost efectuate de către ambii inculpați, între timp inculpata efectuând și împușcături din arma – pistol de model „ROHN RG 88”, aflându-se în drum lângă vila părții vătămate, ne fiind în cadrul legitimei apărări și provocând părții vătămate leziuni corporale.

Mai mult, Colegiul penal lărgit, conchide că, recurentul, de fapt își motivează contestația prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, în acest sens Colegiul penal lărgit indică recurentului că aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către prima instanță și de apel și nu poate constitui temei pentru recurs, cu excepția cazurilor când instanțele menționate, la aprecierea probelor au admis încălcarea anumitor prevederi ale legii procesual penale, ce a condiționat comiterea unor erori grave de drept, iar dezacordul unei părți cu aprecierea probelor de către instanțe nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

În opinia Colegiului penal lărgit, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concluziei, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, cât ale apărării atât și ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția inculpaților privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, să fie întemeiată și legală, vinovăția acestora fiind dovedită pe deplin.

Neîntemeiat instanța de recurs ordinar consideră și argumentul recurentului precum că declarațiile părții vătămate și a martorilor Mîrza Vasile și Cebotari Valeriu urmau a fi apreciate critic de către instanțele de judecată, acestea fiind false, din motiv că vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunii incriminate nu s-a bazat doar pe declarațiile părții vătămate și a martorilor sus indicați, ci și pe cumulul de probe administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședințele de judecată, corect puse la baza hotărârilor de condamnare.

Referitor la temeiul indicat de recurent prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și argumentelor în susținerea acestui temei precum că, arma de model „Mars” cu țeavă lisă nu a fost folosită la săvârșirea infracțiunii, Colegiul penal lărgit constată că este pertinent și urmează a fi reținut, or, din materialele cauzei se conchide că într-adevăr arma de model „Mars” cu țeavă lisă nu a fost folosită la săvârșirea infracțiunii, astfel, prima instanță nemotivat a dispus confiscarea ei specială și instanța de apel ulterior la fel greșit a menținut această dispoziție, constatând incorect că arma de model „Mars” cu țeavă lisă a fost folosită de inculpata Apostol Natalia la săvârșirea infracțiunii.

Potrivit apelului declarat de avocatul Afanas Marin în numele inculpaților (f.d. 190 – 250 v.III), criticându-se sentința primei instanțe, s-au invocat și următoarele motive:

„Se explică că, pușca de model „Mars” cu țeavă lisă, calibru 12mm nr. X, n-a fost scoasă și/sau folosită în timpul conflictului,..... mai mult ca atât, nici partea vătămată și/sau careva martori n-au indicat niciodată, că a fost folosită arma-pușca, indicându-se doar la pistol, inclusiv și expertiza balistică demonstrează că s-a tras numai din pistol NU și din pușcă.

Procurorul, la fel nu-i acuză pe inculpați că ar fi utilizat pușca, cel puțin nici o acuzație în acest sens nu există.

Totodată, arma(pușcă) în cauza dată, a fost confiscată de către instanța de judecată, ceea ce considerăm că este o ilegalitate, or, această pușcă n-a fost implicată în presupusa infracțiune imputată inculpaților.

Concomitent instanța de fond, nu putea să aplice la confiscarea acestor obiecte prevederile lit. a) a art. 106 Cod penal, deoarece arma(pușca) n-a fost utilizată la săvârșirea careiva fapte ilegale și/sau la comiterea careiva infracțiuni.”

Anume asupra acestor motive invocate în apel de către avocatul Afanas Marin în numele inculpaților, instanța de apel nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat indicând motive inventate.

Astfel, Colegiul penal lărgit mai consideră că instanța de apel a tras o concluzie pripită privind respingerea apelului avocatului Afanas Marin în numele inculpaților, fără a efectua o verificare multilaterală și obiectivă a motivelor prezentate de avocatul Afanas Marin în numele inculpaților în partea confiscării armei de model „Mars” cu țeavă lisă, calibru 12 mm nr. X, confirmându-se temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Drept urmare, Colegiul penal lărgit constată că, recursul ordinar urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei și a sentinței în partea confiscării armei de model „Mars” cu țeavă lisă calibru 12mm, nr. X și a permisului de port armă nr. X pe numele lui Apostol Veaceslav, cu restituirea lor proprietarului Apostol Veaceslav, în rest alegațiile recurentului urmează a fi respinse ca inadmisibile și nefondate.

12. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Afanas Marin în numele inculpaților Apostol Veaceslav și Apostol Natalia, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018 și sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14 noiembrie 2016 în partea confiscării armei „Mars” cu țeavă

lisă calibru 12 mm, nr. X și a permisului de port armă nr. X pe numele lui Apostol Veaceslav, rejudecă cauza în această parte, pronunțând următoarea hotărâre:

Corpul delict arma „Mars” cu țeavă lisă calibru 12 mm, nr. X și permisul de port armă nr. X pe numele lui Apostol Veaceslav, de restituit proprietarului Apostol Veaceslav.

În rest se mențin prevederile deciziei atacate.

Decizia motivată pronunțată la **20 decembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

Bejenaru Iurie